

El setè Congrés Internacional de Lingüística Romànica — La Universitat de Barcelona fou la seu del setè Congrés Internacional de Lingüística Romànica, celebrat del 7 al 10 d'abril de 1953, el qual assenyala el retorn a la normalitat en les reunions periòdiques dels estudiosos de la romanística.¹ L'organització anà a càrrec d'un comitè format per monsenyor A. Griera, president, i els professors A. Badia i Margarit, R. de Balbín Lucas, J. C. Sobregrau, A. Tovar i F. Udina i Martorell.

El comitè organitzador decidí que el tema del Congrés — bé que no rígidament obligatori — fos el domini lingüístic català en les seves relacions amb els parlars ibero-romànics i gallo-romànics. La gran abundància d'estudiosos procedents d'una vintena de països d'ambdues bandes de l'Atlàntic que es congregaren a la nostra ciutat dona idea de l'acollida que tingué el Congrés i de la cooperació que hom trobà pertot, malgrat l'extensió restringida de la nostra llengua dintre el territori de la Romània. Hom deplorà, però, l'absència de bon nombre d'erudits castellans de les sessions del Congrés.

Dels dos presidents del comitè d'honor, un dels quals havia d'ésser-ho del Congrés, el senyor Mario Roques no pogué moure's de París i el senyor R. Menéndez Pidal arribà el darrer dia, i per tant calgué elegir un altre president. L'elecció recaigué en el professor Waither von Wartburg, per aclamació.

Les ponències i comunicacions presentades foren molt nombroses i, en llur majoria, interessants des del punt de vista científic. Hom les distribuí en disset seccions: 1) Marc històric; 2) Domini lingüístic català; 3) Història de la poesia; 4) Edicions de textos; 5) Preceptiva; 6) Sintaxi; 7) Precedents del llatí; 8) Elements pre-romans; 9) Element mossàrab; 10) Element eclesiàstic; 11) Romanística general; 12) Àrees lèxiques romàniques; 13) Relacions lèxiques romàniques; 14) Geografia lingüística; 15) Parlars dels Pirineus; 16) Toponímia i antroponímia; 17) Organització del treball.

La nostra Societat fou representada al Congrés pel seu President i pels senyors Pere Bohigas, A. M. Badia i Margarit, E. Hernández i Roig i Jordi Carbonell. Foren encarregats de ponències els membres senyors R. Aramon i Serra, A. Badia i Margarit, J. M. Casas i Homs, Germà Colon, Joan Coromines, Francesc Marsà, Francesc de B. Moll i J. Rubió i Balaguer.

Des de l'obertura, el dia 7 al matí, fins a la clausura, el dia 10 a la tarda, se succeïren les sessions de treball, les recepcions (a la Universitat, al Poble Espanyol, a l'Arxiu Històric de la Ciutat) i les excursions (al Tibidabo, a Sant Cugat, a la Barata i a Terrassa). La Secció de Llengua i Literatura de la Societat i la Secció Filològica de l'Institut oferiren un sopar íntim a algunes personalitats estrangeres del Congrés.

En la sessió general que tingué lloc el dia 10 al matí, hom acordà de celebrar el pròxim Congrés a Florència el 1956 acceptant la proposta del professor Monteverdi, de la Universitat de Roma.

Tot i un horari tan ple, hom trobà encara temps per a algunes activitats marginals, com l'Assemblea de la Federació Internacional d'Associacions d'Estudis Romànics, les gestions per a la revitalització de la Société de Linguistique Romane, les exposicions bibliogràfiques, el concert de sardanes i el recital de cançons populars.

Tancat ja el Congrés, hom organitzà encara, el dia 11, una excursió a Montserrat, amb visita a les caves Codorniu de Sant Sadurn d'Anoia.

Com és evident, una activitat tan intensa requeri del comitè organitzador un esforç extraordinari, que, sota la direcció de monsenyor A. Griera, fou realitzat sobretot pels professors A. Badia i Margarit i F. Udina i Martorell, vice-president i secretari, respectivament, del comitè organitzador. La nostra efusiva felicitació a tots ells per la tasca realitzada amb tanta eficiència i encert.

Val la pena de remarcar que el setè Congrés de Lingüística Romànica produí un

1. El sisè Congrés, celebrat a Lieja l'any 1951, fou, de fet, un Congrés de Filologia Moderna.

estimable volum científic, la publicació del qual ha estat anunciada, i serví per a posar de relleu davant el món científic la forta vitalitat de la llengua i la cultura catalanes. — JORDI CARBONELL.

Triple homenatge a Mario Roques. — Els amics, col·legues i deixebles francesos de l'eminent lingüista i filòleg Mario Roques, professor honorari del Collège de France i membre de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres — i també membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans —, publicaren a París, l'any 1946, amb motiu del seu setantè aniversari (havia nascut el primer de juliol de 1875 al Callao, Perú) un volum d'*Études romanes* dedicats a ell, que contenia una vintena d'articles, gairebé tots referents a les llengües i literatures franceses i provençal. Pocs anys després — entre el 1950 i el 1953 —, uns altres *Mélanges de linguistique et de littérature romanes*, oferts, aquesta vegada, no solament pels seus amics, els seus col·legues i els seus ex-alumnes de França, sinó també de l'estranger, testimoniaven novament al mestre de tantes generacions de romanistes l'estima en què era tingut per part d'un centenar d'estudiosos de països ben diversos. Treballs escrits en francès (80), en italià (8), en anglès (5), en romanès (3), en català (2), en portuguès (2), en castellà (1) i en reto-romànic (1) integren quatre importants volums, de contingut vari, impresos per meitat a Alemanya i a França. Un darrer volum, encara, havia, d'ajuntarse a les manifestacions de simpatia tributades a l'actual degà de la filologia romànica a França, aquesta vegada dedicat a la seva activitat com a professor de romanès: *Pour un cinquantenaire scientifique: Mario Roques et les études roumaines*, llibre editat per l'Institut Universitaire Roumain Charles Ier de París i imprès a Bèlgica.

Entre els treballs més interessants per a nosaltres, dins els cinc primers volums esmentats, cal assenyalar els següents: *Un ami de Bertrand de Born: Mon Isembart*, per E. Hoepffner; *Note sur le troubadour Raimbaut de Vaqueyras*, per F. Lecoy; *Un sirventès historique attribué à Peire Cardinal (1271)*, per A. Jeanroy; *Le «plus» quantitatif et le «plus» temporel*, per L. Foulet; *«Esprit»: essai d'un classement historique des sens*, per Ch. Bruneau; *Adolf Tobler et le latin*, per C. de Boer; *Du rôle des troubadours dans la formation de la poésie lyrique moderne*, per I. Frank; *Les noms d'épées dans la «Chanson de Roland»*, per R. Lejeune; *La «Chanson des Saisnes» en Espagne*, per R. Menéndez Pidal; *Colonizzazione galo-italica nel Mezzogiorno d'Italia*, per G. Rohlf; *Reflexions sur la versification espagnole*, per P. Le Gentil; *Echi e risonanze boccaccesche nella «Vida de Marcos de Obregón», romanzo picaresco del secolo XVII*, per A. Pardiucci; *Les termes qui rendent l'idée de «blé» et les idées affines dans le latin médiéval d'Italie*, per P. Aebischer; *Prov. ant. «guazardinc»*, per R. Aramon i Serra; *Un poème de jeunesse de Mistral: les Moissons*, per P. Colotte; *D'alguns germanismes típics del català*, per J. Coromines; *À propos de la patrie et de la date de «Floire et Blanchefleur»*, per M. Delbouille; *Problems of chronology in the Aragonese dialect*, per W. D. Elcock; *Sur une carte de l'«Atlas linguistique de Catalunya»*, per A. Grier, etc. En el darrer volum, més especialitzat, com ha estat dit, trobem els següents articles: *M. Mario Roques, ses travaux, son enseignement, ses études*, per S. Pop; *La Roumanie moderne et sa littérature dans la conception de M. Mario Roques*, per B. Munteanu; *M. Mario Roques et la littérature roumaine ancienne*, per E. Turdeanu, i *M. Mario Roques et ses élèves*, per O. Nandris. El llibre acaba amb una tria d'escrits de l'homenatjat sobre qüestions romaneses. El primer volum dels *Mélanges* conté una bibliografia sistematitzada de les obres del Mestre. El volum *Mario Roques et les études roumaines*, ens dona la seva bibliografia referent a llengua i literatura romanesa. — R. A. I S.

Record a Jakob Jud. — Amb la mort del Prof. Jakob Jud, esdevinguda el juny de 1952, la romanística ha perdut un valor insubstituïble. Jud, nat l'any 1882, era un